

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Consilia || Salomonis, || Sive || Collecta Salomonis || Axiomata

Maxime Necessaria Homini, ut se ipsum sapienter dirigat ; E Gallico In
Latinum versa, revisa & amplicata per Auctorem, cum Indicibus
necessariis

Cureau De Lachambre, Pierre

Coloniæ Agrippinæ, 1694

Articulus IV. De sui Regimine erga Amicos.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37935

ARTICVLVS QVARTVS.

De sui Regimine erga amicos.

REGULA PRIMA.

Amicus fidelis protectio fortis : Quis autem invenit illum , invenit thesaurum. Eccl. 6.

PARAPHRASIS.

Amicus fidelis est fortalidinum , quod protegit , & thesaurus qui ditescere facit. Qui talem habet amicum , felice est, & ejus felicitas est in securitate.

REFLEXIO.

Conserva diligenter hunc thesaurum, & si remanet in tua anima aliquis memoria suæ coelestis extractionis & aliqua figura suæ similitudinis cum Deo, nunquam vive absque amicitia.

Qui scit se vivere, sciet pariter, quod necesse sit amare. Quia quemadmodum nostræ animæ creatæ sunt ad imaginem Creatoris, necesse est ut habeant bonitatem quæ eas impellat quodammodo à se

se

se ipsis egrediendi, omnisque earum substantia nil aliud sit, quam quædam materialis & divina flamma, quæ elevatur versus cælum, & quæ adspirando Deum, aliud cor quàm suum querit, tanquam socium & succursum in auxiliis suarum elevationum, quibus fortius ad supremam possit pervenire civitatem.

Quilibet animus est medietas alterius animi. Non sic quasi divisi essent in formatione, & quasi ex uno fuissent facti duo animi; Sed formati sunt in proportione & tali sympathia, quæ inspirat desiderium, tribuit potentiam jungendi, & per earum intimam communicationem efficiendi, ut hi duo unum constituent animum.

Sed antequam hæc omnia perficiantur, multæ formantur displicentia, dolores, melancholici, variæ infirmitates & miseriæ in anima hominis; Quia hæc est imago Dei, in qua æterna consistit felicitas, quod nulla ex his duabus personis sit unquam sola.

Vera scientia hominis prudentis est

scire, quod major pars harum nostri ani-
mi miseriarum proveniat ex solitudine
interna, & quod earum remedium sit
vera amicitia. *Amicus fidelis medicamen-
tum vite.* Eccl. 6.

REGULA SECUNDA.

*Beatus qui invenit amicum verum,
& qui narrat justitias auri
audienti. Dilige proximum, &
conjugere fide cum illo.* Eccl.
25. & 27.

PARAPHRASIS.

*Magna felicitas est invenire bonum ami-
cum, & invenire aures capaces, quæ
aut norunt audire veritates utiles, aut
reticere secreta alicujus consequentia.
Amatui similem, & satisfac animæ tuæ,
jungendo te cum amico per confiden-
tiam perfectam, nihil habendo in cor-
de tuo, quod alteri non sit commune.*

REFLEXIO.

ID quod animæ nostræ confidere vo-
lunt, & id quod quasi ex se extrahere
& in alias animas transferre volunt, sunt
tres

tres res: nempe earum scientia, secretum & persona.

Dum communicant suam scientiam, id est notitias quas per studia, vel notitias quæ per famam acquisierunt, vel informationes & lumina quæ habent in publicis negotiis aut aliis occasionibus. Unico verbo, quando cogitationes sunt indifferentes communicant, & hoc congnoscunt, est vera familiaritas. Quando ulterius progrediuntur & suas secretas cogitationes communicant, est amicitia. Dum autem ad ultimum terminum procedunt, & aspirant se ipsas communicare, & transferre sua corda in aliud cor, & secundum id quod natura & gratia possibile est, ex duobus animis unum conficere, hoc proprie & præcipue est, quod vocamus amorem.

Benevolentia sequitur amorem, sequitur & pariter amicitiam; Bene enim volumus objecto, statim quod id amamus. Nostra bona ipsi sunt communia, quod spectat ad hominem, spectat etiam ad amicum. Quia acquirere amicum fidelem & fidelem, est in momento

quirere omne id quod possidet, & id quod acquisivit multis annis. *Beatus qui invenit amicum verum.*

REGULA TERTIA.

Amico fideli nulla est comparatio, & non est ponderatio auri & argenti contra bonitatem fidei illius.

Eccl. 6.

PARAPHRASIS.

Nihil pretiosius bono amico. In statera sapientum plus ponderat, quàm omne aurum & argentum totius orbis.

REFLEXIO.

EXcellenter hodie loquimur de amicitia: Est tamen objectum tale, cui apparenter plus mali fit, in consideratione ejus boni, quod de ea loquimur. Nostrum sæculum est desuper eloquentissimum, & felix in verbis & cogitationibus. Nunquam fuerant tot admiratores hujus pulchræ virtutis, nec unquam tot panegyrici, & tot opera composita in ejus honorem. Ubique fit mentio de amicitia in omnibus libris, in omnibus congressibus & societatibus,

ia

in aula, & inter populum. Ipsa apparet
in omnium vultu & labiis. Ipsa est ubi
que & nullibi verius, quàm in cordibus.

Amicitia nobis placet, sed inter
prædominatur, & nihil perdimus, quo
nos magis tangat & affligat, quàm pe-
ditio alicujus boni amici.

REGULA QUARTA.

*Amicus fidelis, medicamentum
vite, & immortalitatis: Qui
timet Dominum, inveniet eum
Eccl. 6.*

PARAPHRASIS.

*Nostrum corpus plenum est infirmitatibus,
qua abbreviant ipsius vitam mortalem:
nostra anima habet infirmitates, qua reddunt
infelicem ejus mortalitatem: Remedium harum
infirmillarum est bonus amicus; Sed oportet
timere Deum, ut eum inveniamus.
Habe multos amicos, sed non nisi unum
confidentem. Benè sis cum toto orbe,
non nisi unitus cum uno solo sis tuus
thesaurus, tua manus,*

Artes aperta multis hominibus, sed tuum cor non sit apertum alteri, quam tuo intimo, quem elegisti.

REFLEXIO.

Tuum cor est factum, ut alteri detur, non potest absque crimine rejici; Sed maximum opprobrium & iniustitia dedecorosa est se dare & communicare pluribus.

Ipsium tuum cor & ejus secretum nihil amplius valent, statim quo communita fiunt. Excellentia humani cordis est, procurare bonum publicum, & esse bonum particulare.

S. Oportet ut sit ejus conditionis sicut sol, qui totum mundum obligat, & qui admirationi habetur ab Angelis & hominibus, sed tamen regitur & possidetur non nisi ab uno solo Angelo.

Uno verbo nostrum cor bene est constitutum, quando est sicut magnifica vestis, quæ pro lemmate accipere potest: *Placens omnibus,*

propria uni soli.

K

RE-

REGULA QUINTA.

*Si possides amicum, in tentatione
fide illum, & ne facile credas.*
Eccl. 6.

PARAPHRASIS.

*Si vis habere bonum amicum, proba
illum, & antequam ei fidas, recognosce
ejus fidelitatem. Sed crede quod
hac proba non meliorem habeas
terram, quam tempus & afflictionem.*

REFLEXIO.

Verum est quod perfectæ amici
nascantur primo momento, &
quis alterum videt, & quod magis
nisi statim se recognoscant.

Sed homo prudens, qui non in
dit suam inclinationem in nascendo,
pedit eam in se tam promptè de
rando.

Complacet tibi sentire motus in
pectatos & attractus potentes & am
les, qui inducunt inclinationem am
di eam personam, quæ videtur amabi
Sed antequam se resolvat, interroga
am rationem, ejus consiliis & judic

dit, ut consentiat, petit tempus, nec fi-
dit quam soli experientia.

Quicumque uno solo anno vidit ali-
quam personam, non potest dicere, se
eam verè noscere; & quicumque nihil
passus est, certò non potest dicere, quod
ametur.

REGULA SEXTA.

*Est enim amicus secundum tempus,
& non permanebit in die tribu-
lacionis. Eccl. 6.*

PARAPHRASIS.

*Sunt etenim amici tantum dum tempus
aridet; avolant dum hyems appro-
pinquat, & te non amplius agnoscunt,
dum ploras.*

REFLEXIO.

Videtur ipsis quod tua amicitia con-
sistat in complacentia tuæ conver-
sationis, ridendi tecum, dum lätaris in
diebus tuæ felicitatis & prosperitatis.

Deberent scire, quod dum quis se
declarat alterius amicum, est se obliga-
re, quod nec pecuniam habeat tempore
necessitatis, ne quietem tempore nego-
tiorum,

tiorum, nec sanguinem & vitam tempo-
re periculorum, quæ omnia non etiam
spectarent ad amicum, & de quibus non
posset disponere.

REGULA SEPTIMA.

*Est amicus mensa, & non permanet
bit in die necessitatis. Eccl. 6.*

PARAPHRASIS.

*Est & aliud genus hominum, qui sunt
boni amici, dum assident mensa, &
extra eam neminem cognoscunt. Per
mittunt omnia, dum tuis tecum
lantur expensis, postea nullius
plius recordantur; & ordinariis
ritia serviunt vel maximè pro
mento deceptorum & ingratorum.*

REFLEXIO.

C Redunt quod hoc sit te amare
tibi inter epulas serviunt ad
citandos cachinnos impudentes,
peccata committenda cum majori
mositate & insolentia. Non illis
adhibe, quia si pro inimicis habent
qui contra te utuntur manibus &
dio; non habe pro amicis illud
latro

latronum & Assassinatorum, qui manu tua propria utuntur pro lethali vulnere ad ima usque pectoris tibi infligendo, qui que persuadent, se velle in persona tua per actiones brutales & scandalosas innocentiam, gratiam & honorem, quæ tamen vera sunt hominis vita extinguere.

Fuge tales homines; quaecunque vinculum te eorum societati adstrinxerit, rumpe illud, & pro ignotis, ac proditoribus illos habe. Recordare quod mors rumpat omnia matrimonia, & crimen omnes amicitias.

Dantur alii Phantastici & vagabundi, qui quidem absque omni interesse amant, sed pariter offenduntur absque omni ratione, nec alio fine amicitias contrahunt, quam ut proferant lamentationes, quærantque occasiones accusandi & persequendi amicum.

Tales ne videre quidem desiderata; rejice constanter duo hominum genera, & evita notitiam & familiaritatem eorum.

Unius generis sunt, qui ad animum tuum occupandum, seque tecum recre-

andi sunt felices, sed prompti semper
prodendi, & pretio vilissimo vendendi.

Alterum est genus eorum amicorum
quos passio & Zelotypia totos possunt
quique vel minimos oculorum tuorum
aspectus in alios coniectos, ut me-
prodicionem suspiciunt, de quibus
teres prudenter dixerunt, quod nullam
invidia magis insupportabilis aut
menda, quam horum amicitia.

REGULA OCTAVA

*Et est amicus, qui odium, & rixam
& convitia denudabit. Ecclesiasticus.*

PARAPHRASIS.

*Sunt & alij qui praecipiente cholera
creta reticere nesciunt, qui minime
interveniente rixa, propalant omnia
qua de amico norunt, qui compo-
tiam & sinceritatem tuam crudi-
me proscindunt.*

REFLEXIO.

Verum est, quod ebullientes
jussimodi iracundiae motus
centiam, & funestam causent molestiam
sed recordare, quod dum alicui

amicitiam conjungis, non tantum ad
ejusdem afflictiones, sed etiam commis-
sos & committendos errores te obliges.
Parum est sufferre aliquid pro amico, ni-
si pariter animum habeas ipsiusmet in-
jurias & afflictiones supportandi.

Nullus amicorum est, qui non ha-
beat suas imperfectiones ac errores, &
non est imperfectio aut error tui amici,
quem non excusare teneris, sed nec ulla
ejusdem imperfectio, quam non praviè
cognitam habere debuisses, priusquam
cum illo amicitiam contraxisses.

Elige benè & nunquam concipe
amorem alicujus hominis, cujus errores
& debilitates sunt intervalla odii, & qui
durante passione est verus inimicus.

REGULA NONA.

*Amicus si permanserit fixus, erit ti-
bi quasi coequalis, & in domesti-
cis tuis fiducialiter aget. Ibidem.*

PARAPHRASIS.

*Si invenis amicum constantem, conserva
eum sicut te ipsum, fac ut cum eadem
libertate tuam quam suam propriam*

K 4

domum

domum intret, ut disponat de tua familia, & ut impendat se tuis negotiis sicut suis proprijs.

Hec est felicitas vera amicitia, vivere duobus cordibus, & commendari duabus domibus.

REFLEXIO.

Dicitur, quod si duo soles essent in mundo, alter alterum destrueret, quod tamen non fieret, si se invicem amare possent.

Non sunt incompatibiles duae potentiae aequales, dummodo inter utramque bona sit intelligentia: Et omnes leges quae feruntur pro regimine unitatis in favorem unitatis non essent bona, si discordia non esset sociata inseparabiliter duarum superioritatum.

Sed si amor est tertius, verus & necessarius erit numerus pro felici regimine, in caelo & in terra, cujus numerus ternarius.

REGULA DECIMA.

Ne derelinquas amicum antiquum, novus enim non erit similis tui.

Eccl. 9.

PARAPHRASIS.

Novus amicus non aequivalens antiquo.
Non facile muta amicitiam, quod enim jam possides absque dubio melius est eo, quod nondum habes.

Si persona amata à longo tempore esset minus perfecta, & minus pretiosa, tamen tibi foret adequatior, & tua inclinationi similior.

Dulcedines amicitia non proveniunt ex nobilitate alicujus hominis, nec ex scientia aut pulchritudine animi, sed ex conformitate tui cordis cum alterius.

Non potes turpius vestiri quam pretiosâ & pomposâ veste, qua pro tua persona nimis laxa est, & male quadrat; Nec pejus amari, quam ab homine, cum quo disparem habes naturam.

Cui accidit quod nulla sit nova vestis, qua corpori non sit incommoda, nec nova notitia cum aliquo, qua non aggravet aut vulneret ipsius animum. Reservationes & ceremonia diu durant, & semper sunt magna negotia, principia amicitiarum.

Unico verbo, qui ab amore primi amici cessare potest, indignus est habere secundum; & qui veram amicitiam sinit interire, non potietur aliam immortali.

REGULA UNDECIMA.

Ante mortem benefac amico. Eccl. cl. 14.

PARAPHRASIS.

Non differ usque ad mortem benefac amico tuo. Amor facit socios, non loqueres. Non offert id quod perdit, & quod alteri relinquere cogatur, sed commune reddit id quod possidet.

Tempus liberalitatis est ipsa vita: Avaritia aut necessitas donant in morte & faciunt testamenta.

REFLEXIO.

DUm alteri aliquid boni praestitit, hoc illi non exprobes, & quando amico aliquam gratiam aut favorem exhibes, fac ut tua facies & verba illum majorem inducant amicitiam, tristitia ejus qui donat offendit illum qui beneficium recipit, illudque mutat in dispensionem.

centiam. Rejectione alicujus beneficii fa-
pissimè est excusabilis: potest enim pro-
venire ab impotentia & impossibilitate,
sed tristis & difficilis acceptatio ali-
cujus beneficii est odiosa, quia provenit
ab avaritia vel defectu affectionis.

Dum occasionem habes juvandi tuos
amicos, tria semper aperta geras; ma-
nus, faciem, & cor.

Dupliciter fit illud donum quod ci-
tò fit, & plus quàm centies, si fiat cum
bona gratia.

Similiter ne dicas amico tuo, vade &
revertere; Cras dabo tibi. Gratia dilata
est quasi rejecta, & est tantum dimidia
ex parte datum, si non detur eodem die
quo dari potest.

Videtur, quod per hanc dilationem
quæras tempus & medium nihil facien-
di: ad minimum demonstras, quod hoc
illibenter facias. Omnis lætitia est cele-
ris, omne gaudium promptum,
& quæ placent citò perfi-
ciuntur.

REGULA DUODECIMA.

Noli pravaricari in amicum pecuniam differentem. Eccl. v.

PARAPHRASIS.

Non sis molestus amico, qui differt solvendum id, quod tibi debet, melius est tuam pecuniam tardius recipere, quam cito charam amicitiam perdere. Recipitur enim pecunia, si mutuo datur ex affectione; Sed plus perditur quod ipsa pecunia valeat, si ad hanc recipiendam perdatur amicus.

REFLEXIO.

Si cogaris ad petendam solutionem restituere, crede, quod creditorem plus premere ro gravius accidat, non habere pecuniam, quam debere; Sis contentus afflictione ipsius & inquietudine, pudore eum suffundas, loquendo sepius de hoc negotio.

Illi qui parum habent veræ amicitiam erubescunt amico debitum suum in memoriam revocare. Cùm multum amicum habent

habeas, & multum generositatis, erubescere ipsemet quod ejus recorderis.

Non satis generosum est, desuper tacere, perfecta honestas requirit, ut id etiam obliviscaris.

REGULA DECIMA-TERTIA.

Perde pecuniam propter fratrem & amicum tuum, & non abscondas illam sub lapide in perditionem.

Eccl. 29.

PARAPHRASIS.

Expone pecuniam tuam periculo, dum eam fratri aut amico mutuo das, & crede, quod sit semper honorabilius & securius in manibus esse illorum, quam esset in thesauro abscondita, & occlusa sub saxo.

REFLEXIO.

Debes credere, quod perdideris pecuniam, dum eam amicis inutilem reddis. Quando te rogant pro aliqua gratia, sis promptus ad eam offerendam: nullum aliud time periculum, quam quod nimis diu deliberaveris, & aliam

K 7

non

non habe displicentiam, quam quod
illos non præveneris, & quod non fe-
ris tam felix, ut potueris divinare, quod
tui indigeant.

Habe in his regulam illius antiochi
herois, qui dum à suo thesaurario
gueretur, quod nihil amplius habeat,
quod suæ liberalitates ipsum enervare
runt, hoc heroicū illi dederit responsum.
Erras remanet mihi omne id quod de
navi: ad me spectat nunc amplius quod
unquam, cum sit in manibus meorum
amicorum. *Hoc habeo quodcumque de
navi.*

REGULA DECIMA-QUARTA.

*Qui denudat arcana amici, fidem
perdit, & non inveniet amicum
ad animam suam. Eccl. 27.*

PARAPHRASIS.

*Aperire secretum amici, est perdere
multos amicos. Homo infidelis a nullo
amplius amabitur; Et illi qui confidit
dederunt ejus loquela, primi erant
qui ipsum timebunt & odio habebunt.*

REFLE

REFLEXIO.

IN negotio amicitiae tam bene quam in negotio status minimae indiscretiones & levitates linguae sunt irremissibilia crimina. Horum secretum est sicut nostra religio, ubi nulla est remissio errorum, vel commiseratio poenitentium. Puniuntur hi errores modo terribili & timendo homini animum habenti, cum ipsi non amplius detur occasio in illa relabendi.

REGULA DECIMA-QUINTA.

Ad amicum si aperueris os triste, ne timeas: Est enim concordatio.

Eccl. 22.

PARAPHRASIS.

Si tibi accidit, dum es melancholici humoris, dicere tuo amico verba displicentia, aut inconsiderate injuriosa, quae tamen nihil significant, non timeas: reconciliatio non erit difficilis.

Similiter si durante cholera extrahas gladium contra illum, non desperes, te non posse redire ad pristinam amicitiam.

Home

Homo indulget passionibus fratris, quod sunt caeca & excedunt rationem. Nihil amplius requiritur, quam aut altera lacrymarum gutta ad legendam memoriam alicujus criminis controversia.

Id quod periculosum & iram aut odium reddit irreconciliabilem, est vocare in mentem alicui amico fiduciam quandam domus suae, vel secretum praestitutum aut aliquam confidentiam quam recepit, aut illum suspendere, & in sua praesentia inspicere, aut denique propalare aliquid secretum, & aperire ejus negotia tibi confidit; Omnia ista inducunt fugam usque ad extremam orbis partem. Potes revidere ejus faciem, non inuenies amplius ejus amicitiam nec ejus confidentiam.

R E F L E X I O.

UNo verbo ne vilipendas amicitiam, quia despectio amici est vulnus lethale amicitiae, & unicum insupportabile vulnus humani cordis.

Natura & infelicitas possunt nos

dero despectos, non tamen nos possunt reddere insensibiles & indifferentes erga eum qui nos vilipendit; Habitu non inducet consuetudinem, & virtus quidem aliquando potest suppressere dolorem, non tamen hujus potest delere recordationem.

Non approbamus, quod qualitas personarum, quæ nos vilipendunt, diminuat despectus recordationem aut vindictam; laudes etiam quas recipimus ex parte inimicorum, sunt quidem quodammodo acceptæ, sed despectus qui venit ex parte optimorum amicorum, sensibiliter cor vulnerat: Nec etiam ille qui provenit ex parte Principum aut Dominorum minus dulcescit, aut gratiori animo recipitur. Quamcunque potentiam vel auctoritatem quis gerat supra nostram personam, nunquam credimus, quod talem habeat nos despiciendi, nec etiam putamus, quod aliquis hanc habeat auctoritatem, dum sumus culpabiles; nam illi ipsi, qui credunt quod ipsorum crimina mereantur mortem, non tamen credunt mereri despectum.

Gratia

Gratia Dei quidem pluribus de
voluntatem se vindicandi, sed pau-
men contento animo injurias recipiunt.
Et quamvis aliqui appetant ut despic-
antur pro gloria Dei, dubito tam-
multos esse, qui se despicientes diligunt
& amore prosequantur.

REGULA DECIMA-SEXTA

*Homo homini reservat iram, &
Deo querit medelam. Eccl. 10.*

PARAPHRASIS.

*Homo homini preparans malum
servans iram, audeatne petere à Deo
benedictiones & gratias? & illi
vult ut pereat inimicus, potestne
raro à Deo ut se conservet & pro-
Homo vult reservare iram, & à Deo
cificationem querit. Ipse qui totum
ro & corruptio est, vult punire
aliorum, & rogat Deum qui est
nita sanctitas, ut suos proprios dis-
let & sufferat. Qualis praeceptum
qualis spes ut à Deo exaudiatur.*

REFLEXIO.

UT supprimas recordationes verborum injuriosorum, quæ tibi dicuntur, aut injuriæ ipsius, quæ tibi in tuis negotiis infertur, sæpè habe in mente banc indubitatam veritatem.

Esse inter omnes injustitias duas maximas: Prima quod Deus offendatur; Secunda, quod malo feras animo offensam aliquam, & quod audeas vindictam meditari, aut ad minimum desuper conqueri.

Dum habes dissensionem cum proximo, hanc alteri narras, & petis ab amicis, an non sit verum? quod tibi fiat injuria, & quod debeas quærere vindictam: non desunt tibi rationes, & loqueris tam excellenter, ut quilibet factum & rationes tuas approbet.

Sed denique pro meliori notitia ipsius veritatis dic illis omnia, & narra ingenuè ea quæ scit conscientia tua ratione pudendarum ingratitude, & enormium peccatorum, quæ contra Deum commisisti: Non erit persona quæ tibi non dicat, te mereri infinite plus

plus mali, & plus despectus, quam
cepisti.

Dum conquereris, aut in litigio
cum proximo quaestio est, an de
perditionem hominis quaerere, cui
opera Deus usus est pro poena & op
dem tam exigua tuorum magnorum
criminum. Sis ipse Iudex, examina
decide ipsemet hanc quaestionem.

REGULA DECIMA-SEPTIMA

Abstine à lite, & minues peccata

Eccl. 28.

PARAPHRASIS.

Processus & litigia evita, & pauca peccata tibi remanebunt persequi cum, divites reddere iudices & eodem incognitos, in ruinam ducere propriam familiam, nutrire suas iniquitates, multiplicare errores, & perdere Paradisum; hoc est quod qui dinariè litigando lucratur.

Nulla est dissensio, quae non possit terminari per vias amicitiae & civilitatis, & non est pax aut quies, quae pravaleat omnibus victorijs, quae

judicio obtinemus, & quàm omnes triumphi, quos superbia ducit de nostris inimicis.

REFLEXIO.

Vivas in pace & stabilitas tuam felicitatem taliter agendo, ut eam inquietam nihil reddere possit, & ne sis obligatus te defendere, aut conqueri contra quamcunque personam.

Non est tam honorabile vincere inimicos, quàm planè nullos habere. Furiosi & bestia in primo honorem recipere possunt, secundum verò non convenit, quam hominibus cœlestis & divinæ inclinationis.

Si tamen aliqua disgratia vellet nobis inimicos concitare, credamus, quod nobis minus sit gloriosum invertere eorundem domus & possessiones, quàm sedare ipsorum choleram; Omnes sollicitudines, quas impendimus ad lucrandum processum, impendamus ad lucrandum eorum corda.

Non velimus ut pereant: adspiremus ad victoriam magis illustrem, ita agendo, ut etiam contra illorum voluntatem

nos

nos ament, & ut sibi ipsismet dent culpam, quod nos offenderint.

Dolorem nostræ offensæ inferamus conscientia eorum, & ita agamus, ut nostræ bona officia agnoscant nos amabiles & quod fuerimus amore digni, dum illi nobis displicentiam carerent.

Utamur verbis suavibus & cum respectu prolatis, & conemur eos subtertere per attractus civiliores, ut ipsi confiteri cogantur, quod nobis injuriam fecerint, dum nos malè tractarunt. Et hæc confessio est honor quam maxime desiderabilis, & insignissima victoria, ad quam homo honoratus adspirare possit.

Tenemur denique in anima nos delere omnes inimicitias, & omnia desideria nos vindicandi.

Et quidem per legem naturæ, quæ nobis nulla dedit alia arma & media vincendi homines, quàm mutuam charitatem.

Per legem Evangelii, quod nobis dedit præceptum & mandatum indispensabile.

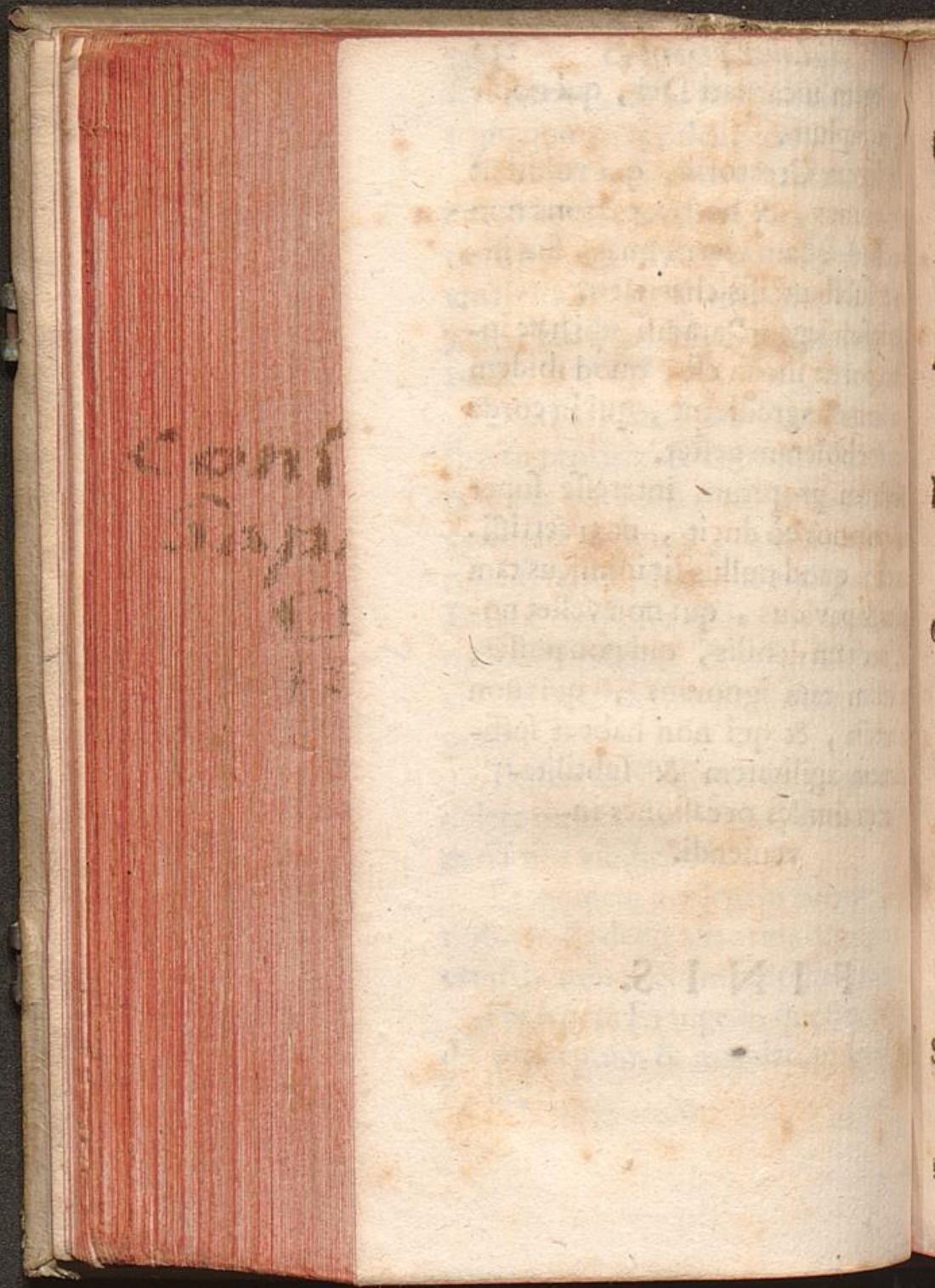
Per legem incarnati Dei, qui nobis dedit exemplum.

Per legem Creatoris, qui voluit ut noster animus, & nostra persona non essent aliud, quàm vivens imago suæ infinitæ & substantialis charitatis.

Per ipsam legem Paradisi, ubi hæc inscriptio portæ incisa est, quod ibidem nullus homo ingreditur, qui in corde odium & choleram gestat.

Nostrium proprium interesse super hæc omnia nos eò ducit, nam certissimum est, quod nullus sit inimicus tam timidus & pavidus, qui non vellet nocere, nec tam debilis, qui non posset; Nec etiam tam ignorans, qui non sciat media, & qui non habeat sufficientem agilitatem & subtilitatem similes occasiones inveniendi.

F I N I S.

Handwritten text on the red binding strip, possibly a library or collection number, including the word "BIBLIOTHECA".

Faint, illegible text on the parchment page, likely bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text at the bottom of the parchment page, possibly a signature or date.